

Nudu ja Meeta.

Jutustus wanast ajast.

Kirjutanud

A. Saal.

Rakweres.

P. Erna raamatukaupluse küluga.

А

Дозволено Цензурою Дерптъ, 25. Ноября 1891 г.

Печатано въ Типографіи А. Зейдельберга въ г. Вейсенштейнъ.

А

1. Unenägu.

Girm ja ahastus täitis Tallinna elanikka, sest kuus päewa juba seisis Gesti maleva linna ümber ja ei laeknud ühtegi hingelist sisse ega wälja. Mitu korda oli linna sõjawägi waenlasti tagasi katsumud lüia, aga kõik katshed olid nurja läinud. Õga mees linnas teadis, mis neil oodata on, kui wäljaspoolt abi ei tule. Ühel pimedal ööl olid saadikud laewaga Daanimaale saadetud Tallinna ümberpiiramisest sõnumid viima ja kuningalt abi otsima, aga torm näis waenlaste poolt olema, sest teise päewa õhtul töiwad wahutamad laened abi otsima saadetud laematükid linna all randa.

Gestlased nägiwad seda ja nende rõõm oli otsata. Päewa väed olid nende rõõus, nende aši oli õige, — julgus hinges ja lootus südames kasvis. Nagi oli ilnud, millal nad oma kadunud priiust tagasi wõiwad wõita, mis Daanlased ja Sakslased neilt poole astasaja eest riisunud. Kaks inimese põlwe olid neid ahelaid fannud, mida nende wanemad ei tunid. Wõitjate käsi ei olnud veel igale poole üle rve maa ulatanud ega ära hävitada suutnud, mis gewaste kasvis ja hukatust ähwardas. Raugel homiku pool Gestimaal sùgawa metsa keskel elas veel riwalde sugu, noor würstipoeg Uudu, kelle soontes

ta kuulsa efiwanema weri woolas. Palaw isamaa ja rahwa armastus oli teda suureks kasvatanud, muinasjutulised wanemate waprad teod julguse tuld ta südamesse külwanud ja rahwa wilets saatust teda unes ja ilmsi peastmisse plaanidega tätnud. Poole aastasaja sees oli ära kurnatud rahwas jälle kojunud ning nii kaugele suurdunenud, et wöera wäewalla teotawad ahe läb mahā raputada wōis katsuda.

Sa nii ka sündis. Noor würst pani oma wanissa föjasarwe hüüdma, tema triuud alemad kogusiwad ta ümber kofku ja töötasiwad wiimse weretilgani oma kadunud priiuse eest wöidelda ning isamaa kingud ja hiied wöerastest isandatest puhastada. Wägewalt laenetas waimustuse woog üle maa ja kiskus enesega ühes, kes aga piiki ja ambut joudis kanda. See oli kõik nõnda ruttu ja magusi sündinud, et Tallinna linnalased enne sellest midagi ei teadnud, kui nad juba linna müüridel, mis sel korral veel walmis ei olnud, waenlasi eneste ümber nägivad.

Seitsmendama päewa öösel linna ümberpiiramisest saadik nägi rikas kodanik Junging und, mis peasemist kuulutas. Järgmisel päewal wara hommikul kutsus ta linna ülemad ja wanemad kofku ja andis neile teada:

„Meie oleme kõige suuremas hädas, waenlased kipuvad suure wäega meie linna fallale. Nad on sealt poolt tulnud, kust keegi ei teadnud karta. Nad ei ole küll õppinud föjamehed, aga nad pole ka mitte palgalised, kes kõliseja kulla pärast oma mõõka tömbawad — nad on iseeneste pärast wäljas. Neist sõdib iga üksik mees

iseenese eest — oma priiuse, oma hea läekäigu, oma enese ja tema omassete elu ja wara eest. Nemad ei hooli oma elust; nad ohverdavad kõik wöidu eest; nad tulewad jampsliku julgusega ja surma põlgamisega meie vastu välja — meie ülemeelne ümberkäimine nende kõige kallima warandusega — priiusega — on nad põlewa wihaga täitnud; meie ei ole seda ennem märganud; nüüd loidab juba sõjatuli üle maa, ähvardab meid hävitada; nüüd oleme kadunud, kui abi väljast ei tule."

Koosolejad tundsiwad küll, et kõnelejal õigus oli, ja nad teadsiwad ka, et neile abi nii pea ei saa tulema. Raskel ajal on hea nõuu kallis.

— Mis peame meie tegema? Küsisiwad koosolejad nõuutumalt.

— Meie wõime peastetud saada, vastas Junging.

— Kudavüsi? Küsiti mitmelt poolt lorraga, ja koosolejate nägudelt paistis lootuse liir.

— Ma olen und näinud.

— Sa oled und näinud? Und wõib igaüks näha. See ei peasta veel ühtki.

— Aga minu unenägu peastab wistist, kinnitas Junging, kui teie aga seda töötate täita.

— Meie tahame kõik teha, mis wõimalik, töötasiwad koosolejad. Räägi, mis sa unes nägid?

— Ma olin ühe kõrgustiku peal, hakkas Junging kõnelema, seal tuli üks munga riitetes halli peaga mehitke mu juurde ja rääkis minuga müristaval healel. Mulle tuli arusaamata hirm peale, mu liikmed hakkasiwad värisema ja mu hingamine läks raskeks. Ta